

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΑΡΑΣΜΟΣ

Ήταν σ' ένα λιμάνι του Κορινθιακού κόλπου άπάνω στη ρουμελιώτικη άκτῆ, σὲ μιὰ σκάλα ὅπου ἀνάργια καθρεφτίζονται στὸ γυαλὸ σὲ μιὰ γραμμὴ τὰ σπίτια, κι' ἀγναντεύεις ἀντικρὺ τὸ Μωριά, πού στεφανώνουν ψηλά ἢ κορυφές τῆς Ζείριας· θέλεις πὲς πὼς ἦταν ἡ Βιτρινίτσα, θέλεις ἢ Ἰτιά.

Καμμιὰν ἑκατοστὴ ὄργυες ἀνοιχτὰ ἦταν ἀραγμένη μιὰ μπρατσέρα ὡμορφῆ, καινούργιο καραβάκι, πού ὅτι λὲς κι' εἶχε ξεγλυστρήσει ἀπὸ τὰ σκαριὰ τοῦ Γαλαξειδιοῦ.

Ήταν ἔτοιμο νὰ πριμάρῃ. Τὸ πρᾶγμα ἐφαίνονταν καθαρά. Γιατί καὶ ὁ φλόκος ἦταν ἀπλωμένος καὶ χῶρια ἀπ' αὐτὸ ἰσάριζαν καὶ τὸ τουρκετῖνο καὶ τὴ μαϊστρα.

Ἄξαφνα βλέπω νὰ λύνουν τὴ φελουῖκα τοῦ ἀπὸ τὴν πρύμῃ καὶ νὰ τὴν στένουν ἔξω. Ἐνας μονάχα ναύτης ἦταν στὸ πρυμνιὸ κουπὶ τὸ μοναχὸ, στριφογυρίζοντάς το σὰν ἔλικα βαποριοῦ, καὶ στὴν κουπαστὴ μπροστὰ ὀλόρθο ἓνα μαῦρο καραβόσκυλο πού οὔρλιαζε λυπητερά.

Ἄκοστάρει ἡ βάρκα στὴν ἀμμουδιά, μπρὸς στὰ μαγαζιὰ τοῦ γυαλοῦ, καθαυτὸ μάλιστα μπροστὰ σὲ μιὰ σκιάδα, πού εἶχαν στημένα με πάλους ἀπάνω στὴ θάλασσα γιὰ νὰ παίρνουν ἐκεῖ με τὸ μπάτη τὸν ἀργιλέ του οἱ θεργιακλήδες. Κι' ἐκεῖ πού ἀκοστάρει, βλέπω τὸ ναύτη ν' ἀρπάξῃ τὸ μαῦρο τὸ σκυλί, ἔτσι σὰν τραγὶ ἀπὸ τὸ σθέρκο καὶ ἀπὸ τὴ ράχι καὶ νὰ τὸ πετάῃ με δύναμι στὴν ξηρὰ. Κι' ὅτι τὸ πέταξε, λάμμοντας με δυνατὲς κουπιές, ἀνοίχτηκε ἀμέσως ἀρόδο καὶ τράβαγε με βία κατὰ τὴ μπρατσέρα.

Μὰ τὸ σκυλί ἐρρίχθηκε στὴ θάλασσα, κυνηγώντας τὴ βάρκα καὶ κολύμπει οὔρλιαζοντας λυπητερά· ἔλαμνε ὁ ναύτης με τὸ μονάχο κουπὶ, καργάροντας ὅσο μπορούσε τὸ δρόμο τῆς βάρκας, μὰ καὶ τὸ σκυλί ἀπελπισμένο ἐχτύπησε ὅσο μπορούσε με τὰ ποδάρια τὸ νερὸ καὶ τόφτασε τὸ φελουῖκι.

Τότε ὁ ναύτης με ἄγριο θυμὸ σηκώνει τὸ κουπὶ καὶ τὸ χτυπᾷ τὸ ἄμοιρο στὸ κεφάλι, λέγοντας: — Τὸ Θεὸ σου... πού νόμισες πὼς θὰ γυρίσης πάλι στὸ καράβι.

Τότε οὔρλιασε τὸ ἔρημο πλειὸ θλιβερά· θέλεις ἀπὸ τὸν πόνο, θέλεις ἀπὸ καῦμό. Δὲν ἐγύρευε ν' ἀκολουθήσῃ πλειὰ τὴ βάρκα, ἀλλὰ χαλχλάκιζε με τὰ ποδάρια τὰ νερά, χωρὶς σκοπὸ, χωρὶς νόημα, μόνε-μόνε ὅσο νὰ μὴ βουλιάξῃ.

Εἶδα τότε τὴ φελουῖκα νὰ ἀκοστάρῃ τὴ μπρατσέρα· ὁ ναύτης τὴν ἔδεσε στὴν πρύμῃ καὶ ἐσαλτάρησε ἀπάνω. Καὶ ἡ μπρατσέρα ὄλο καὶ νὰ σαλπάρῃ. Ἐτριζε ἡ ἀλυσίδα δυνατὰ, καὶ σὲ λίγο ἐπῆραν μέσα τὸ ἀγγουρέτο. Φυσοῦσε καλούτσικο μαϊστράλι καὶ στὴ στιγμὴ ἐπῆραν τὰ πανιά· καὶ φλόκος καὶ τουρκετῖνο καὶ μαϊστρα. Κι' ἐχύθηκε σὰ χέλι ἀπάνω στὰ νερά ἡ μπρατσέρα ἀφίνοντας πίσω ἀπὸ τὴν πρύμῃ χοχλάτο αὐλάκι, καὶ τραβώντας γοργὰ με ρότα κατὰ τὸ Αἴγιο.

Τὸ σκυλί ὄλο καὶ οὔρλιαζε χτυπώντας με ἀπελπισία τὴ θάλασσα καὶ τραβώντας κατὰ τὸ πέλαγος. Ἄλλὰ ἐμάκρανε ὀλοένα γοργὰ ἡ μπρατσέρα καὶ στὸ τέλος ἀπελπίστηκε. Ἐγύρισε τὸ κεφάλι κατὰ τὴ στεριά καὶ με κόπο πολὺ καὶ ἀγωνία ἔφτασε νὰ βγῆ καὶ νὰ πέσῃ σὰν ψόφιο ἀπάνω στὶς τοῦφες ἀπὸ τὰ φύκια, ὅπου εἶχε

σωριάσει ὁ μπάτης, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκιάδα, εἶδος ἐξέδρας πού σὰς εἶπα πὼς εἶχε στήσει με παλούκια ἀπάνω στὸ νερὸ ὁ καφφετζῆς ἀκουμπώντας τὴν στὸ μουράγιο.

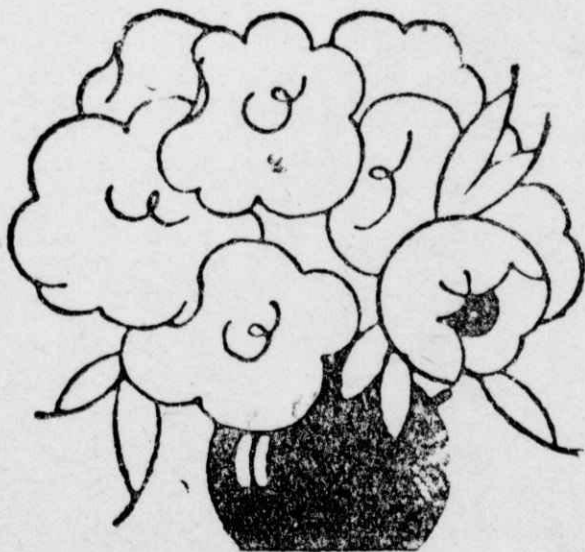
Ὅτι ἔφτασε, ἐσηκώθηκε ὀλόρθο καὶ τεντώνοντας τὸ λαιμὸ ὄλο καὶ οὔρλιαζε σπαραχτικὰ, ἀγναντεύοντας τὰ ἄσπρα λατῖνια τῆς μπρατσέρας πού χώνευαν θολὰ στὴν καταχνιά τοῦ πελάγου· κι' ἐφούσκωνε κι' ἐμάζευε στὴ βαρεία του τὴν ἀνασανιά σὰ φυσερὸ, ἢ κοιλιὰ του καὶ τουρτούριζε παγωμένο, ἐνῶ ἐστράγγιζε ἀπὸ πάνω του τὸ ἀρμυρὸ νερὸ.

Τὸ ἔβλεπα ἐκεῖ τρεῖς μέρες καθισμένο πάντα στ' ἀκρογιάλι νὰ ἀγναντεύῃ τὸ πέλαγο. Δὲν ἐσάλεινε ἀπὸ κεῖ. Τοῦ πῆγαινα ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἐξέδρα τοῦ γυαλοῦ ψωμί, κόκκαλα, μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἐννοοῦσε οὔτε νὰ μυρίσῃ τροφή. Κι' ὄλο κι' ἐσούρωνε κι' ἐπερδουκλώνονταν ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τὰ πόδια του, ὅταν ζητοῦσε νὰ κινηθῆ, σὰν νὰ εἶχε ποδόλυσσα· καὶ τὰ παγίδια του ἐμετριόντουσαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ πετσί του.

Τὰ παιδιὰ τοῦ ἔκαναν μυρτύρια, γιατί δὲν εἶχε ἀφέντη ἦταν, ἔλεγαν, σκυλί τοῦ δρόμου· βροχὴ ἔπεφταν ἀπάγυτου ἢ πέτρες· τὸ κούτσαναν κι' ὄλα γιὰ καλὰ. Ἄλλ' αὖ πρᾶγμα πυράξενο, δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγῃ. Ἐκεῖ ἀπὸ κ' ὀλο ἀπὸ τὶς σανίδες τῆς σκιάδας, πάντα ἐκεῖ. Τί ξέρεις; Τὶς θ' φαίνονταν ἴσως πὼς ἦταν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κουπὶ τῆς μπρατσέρας του, τοῦ σπιτιοῦ του. Καὶ ὅμως τοῦ χι ναν τόσα τὰ παιδιὰ, ὅπου κι' ἐγὼ ἀπορῶ πὼς δὲν τὸ σα τελειωμένο. εἶ

Μιὰ μέρα ἀφοῦ τὸ χάιδεψα πολὺ, τοῦ ἔδεσα τὸ λαιμὸ με ἓνα μαντήλι καὶ ἐζήτησα νὰ τὸ πάρω μαζί μου ἵνα σπῆται πού εἶχα στὸ γυαλὸ κοντὰ. Με ἀκολούθησε χωρὶς ἐξίτιστασι κουνώντας τὴν οὐρά του. Ἄμα ἔφθασα στὸ ο τὸ ἔλυσα καὶ τὸ ἐχάιδεψα πολὺ. Με τήραγε με τὰ τινα μάτια τοῦ σκυλιοῦ, ὄλο εὐγνωμοσύνη καὶ συμπάθεια, ἡελ ἰα πού ὄν καὶ ζῶο ἐζωγραφιζονταν ἀπάνω τους ὄλος τῆ βαθὺς καῦμὸς πού τοῦ σπάραζε τὴν ψυχὴ καὶ γλύφοντ μου τὰ χέρια ἔφυγε ἀργὰ-ἀργὰ. Σὲ λίγο ἐγύρισε τὸ κη φάλι καὶ κουνώντας τὴν οὐρά μ' ἐκύτταξε πάλι με τὰ πιχ νεμένα μάτια του καὶ ἐτράθηξε. Τὸ ἔνοιωσα τὸ δυστυχιμένο. Δὲν ἤθελε νὰ τὸ παρεξηγῆσω. Ἄλαλο ἦταν τὸ στόμα του, ἀλλὰ ἐκείνη ἡ θλιβερά ματιὰ μοῦ ἐφάνηκε πὼς μοῦ ἔλεγε: Μὴ με πάρης γιὰ ἀχάριστο· ἀλλὰ θέλω ἐκεῖ ἀπὸ κάτω πού μοιάζει τόσο τὸ καράβι μου νὰ ξεψυχῆσω, ἐκεῖ ἀγναντεύοντας τὸ πέλαγος καὶ ρουφώντας τὴν ἀρμύρα πού φέρνει ὁ μπάτης.

Καὶ ὅμως πόσο τοῦ αὔξαινε τὰ μαρτύριά του αὐτὸς ὁ μπάτης! Ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ μουράγιο ποῦχε κρυφθῆ, ὅταν ἦτανε ρίχῃ, με τραβηγμένα τὰ νερά, ἄφηνε δυὸ πιθαμὲς τόπο ἢ θάλασσα καὶ μαζευτότανε κουλουριασμένο ἀπάνω στὰ μουσκεμένα φύκια. Ἄλλὰ ὅταν ἔπαιρνε μπάτης, ἡ θάλασσα ἔφτανε τὸν τοῖχο τοῦ μουράγιου καὶ τὸ ἐσκέπαζε ὀρθὸ ὡς τὴν κοιλιὰ. Ἄλλὰ ἐκεῖνο δὲν τὸ ἐκουνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ κάτω. Μονάχα, ὅταν ἄκουε τὴν ἀλυσίδα τοῦ ἀγκουρέτου κανενὸς καϊκιοῦ πού ἀραζε, ἐσηκωνόνταν, ἔβγαινε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ τρύπα του καὶ ἀγνάντευε τὴ θάλασσα μυρί-

ζοντας τόν άέρα' και όταν άκοσάριζε στο γιαλό κανένα βαρκί καίκιου έσουρνονταν ως εκεί, κουνώντας την ουρά του στους ναύτες. Άλλά τó ξδιωνχαν με πετριές, γιατί είχε όλα τά σημάδια της λύσσας τó παληόσκυλο' τά γουθιασμένα μάτια του έγυάλιζαν, χάρια που είχε πάντα την ουρά του από κάτω από τά σκέλια.

Στό τέλος εκείνοι που είχαν τά μαγαζεία στο γιαλό άποφάσισαν να του δέσουν μιά πέτρα να τó φουντάρουν από την άκρια της ξυλένιας σκάλας του λιμανιού, γιατί ούρλιαζε πολύ τή νύχτα και θά έπαιρνε κανένα ό χάρος με τή γρουσουζιά του. Είδα κι' έπαθα να τους αλλάξω τή γνώμη με πολλά παρακάλια' τούς έλεγα πώς έκλαιγε από τόν καύμό της έρημιάς του, μά που ν' άκούσουν. Έκείνο που τούς ήσυχασε ήταν όταν τούς είπα, πώς αυτό τó σκυλί δέν τρώει τίποτα και σε δυό μέρες τó πολύ θά ψοφήση μοναχό του.

Τήν περασμένη είχε έρθει μιά γαλαξειδιώτικη γολέτα και τó ξημέρωμα κοντά τρεις από τά μεσάνυχτα, έρριχνα με τή βάρκα της τά παραγάδια για να τά σηκώσω με τήν άλμπα.

* * *

Είχαμε άνοιχτή άρκετά μακρυνά' και όμως εκεί που έκυαλάριζα, τó στεριανό τ' άγέρι που έβγαναν τήν ώρα εκείνη ή ξέρες, μου έφερνε άδύνατο ξεψυχισμένο τó σκύλου τó ούρλιασμα.

Σε λίγο, άν κι' επέσαμε πολύ πλειό γιαλό δέν τ' άκουγα πλειά. Θά ήτον' άπάνω - κάτω ή ώρα που έπρόβυλε εκεί από τά βουνά της Δεσφοίνας ό αυγερινός.

Δέν τó θυμήθηκα πλειά τó σκυλί και ψάρευα, όσο που βγήκεν ό ήλιος. "Όταν στο τέλος έπήραμε άπάνω και τά παραγάδια έτραβήξαμε κατά τó γιαλό.

Έκει στην άμμουδιά άκρη-άκρη, ήταν ξαπλωμένο τó σκυλί, σαν καθιστό, όπως ζωγραφίζουν τις Σφίγγες, με τά πόδια έμπρός, με τó λαιμό τεντωμένο, άγναντεύοντας τó πέλαγος.

Άλλά ήταν νεκρό. Σβυσμέ-γ, γουρλωμένα τά όρθάνοιχτα μάτια του, ξυλιασμένο τó κορμί

τε τó μικρό ναυτόπουλο, του κρατούσε τά κουπιά: "Ήπα, είπε, ό κουτσάφτης. κόμοιρο τó σκυλί! Τό ει-λί τώκαμαν οί άπονοι.

β) βαθειά συμπάθεια για τó πουλό με έκαμαν να αϊ-λώ τά πονετικά του λόγια τó δυστυχισμένο ζώο.

— Τό γνωρίζεις, παιδί μου, ό τó σκυλί;

"Άμ δέν τó γνωρίζω; Είνε ό κουτσάφτης από πατριώ-καράβι, άπ' τή μπρατσέρα του Νικολού του Σταμπά-αν πη πώς θά τó διώξουν και τώδιωξαν.

Και γιατί τώδιωξαν, παιδί μου;

— Νά, δέν ήταν διόλου κακό. "Όσα κι' άν τούκαναν, και ύλο και δέσιμο σφιχτό, για ν' άγριέψη, αυτό τίποτα. "Ε-να παραβόσκυλο, ξέρεις κύριε, πρέπει να είναι άγριο, κακό, να γαυγίζει δυνατά και να δείχνη πάντα τά δόντια. Αυτό ήταν γεννημένο ήμερο και καλό' όσοι κι' άν έζύγωναν στο καράβι τούς κουνούσε την ουρά του. Δέν έλόγιαζε κανέναν για κλέφτη, δέν έβασε με τó νού του κακόν άνθρωπο.

Κι' έγώ, ως εκείνη τή στιγμή, είχα τή γελασμένη ιδέα, ότι μονάχα άνθρώπους σβύνει και βουλιάζει σ' αυτό τόν κόσμον ή καλωσύνη.

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ ;...

(Τι άπαντούν ή δεσποινίδες)

Η δις «ΡΕΝΑΤΑ ΚΕΝ...» (Χανιά) μάς γράφει: «Τόν ιδανικό σύζυγο τόν θεωρώ σαν μιά άδελφή ψυχή! Να τί ποθώ πάνω άπ' όλα: "Έναν άνθρωπο που να μπορέση να με νοιώση και να τόν νοιώσω κι' έγώ βαθειά, έναν άκούραστο σύντροφο κάθε λύπης, κάθε χαράς, που να έχη βαθειά τή συναίσθησι της συζυγικής αγάπης».

Η δις Μ. Ο. (Κιθαρίδα), μάς γράφει: «Κατά την γνώμη μου, ό ιδανικός σύζυγος πρέπει να είναι καλής οίκογενείας, ύγιής, ειλικρινής, μορφωμένος, ευγενής και όχι ζηλιάρης. "Επειδή όμως είναι δύσκολο —άν όχι άδύνατο— να συγκεντρωθούν όλ' αυτά τά προτερήματα σ' ένα πρόσωπο, γι' αυτό καταλήγω στο ότι ιδανικός σύζυγος δέν ύπάρχει».

Η δις Ν. Β. (Καστρι — Κηφισσιάς), θεωρεί ως ιδανικόν σύζυγον ένα νέον εργατικό, ήθικό, με χαρακτήρα σταθερό, με ψυχική ευγένεια και βάσεις χριστιανικές.

Η δις Ε. Π. Κ. (Τριφύλλι), μάς γράφει: «Θά ήθελα πολύ ό μέλλον' σύζυγός μου να είναι άεροπόρος, γιατί άγαπώ πολύ τήν άεροπορία. Φαντάζομαι δηλαδή ότι μόνον ένας άεροπόρος θά μπορέση να προσελκύση τήν αγάπη μου και θά συγκεντρώνη τά προσόντα ένός ιδανικού συζύγου».

Η δις Ε. Ε. Μ. (Άθηναι), γράφει: «Μόνο ή αγάπη, έφ' όσον ύπάρχει, μπορεί να δημιουργήση τόν ιδανικό σύζυγο. Άρα, κατά τή γνώμη μου, Ιδανικοί σύζυγοι δέν ύπάρχουν και όλοι είναι ιδανικοί, ό καθένας για κείνη που τόν αγαπά».

Η δις ΡΙΚΑ Β. (Πειραιεύς), μάς άπαντά: «Ο ιδανικώτερος σύζυγος για μένα είναι εκείνος που θά τού λέω και θά μου λήη συχνά: «Είσαι δυστυχισμένη; Σε συμπονώ. Είσαι άδύνατη; Σε προστατεύω. Με πρόσβαλες; Σε συγχωρώ».

Η δις «Ένη - Ένη» μάς γράφει: «Για μένα ό ιδανικός σύζυγος είναι ένας άνθρωπος ό οποίος έκτιμά όχι τά λεφτά μου και τήν κοινωνική μου θέση, αλλά τού άρέσει ή ώμορφιά μου και πρό πάντων ή ώμορφιά της ψυχής μου, άν βρίσκη ότι έχω τέτοια

ώμορφιά μέσα μου».

Η δις Τ. Α. Μ. (Μοϋκι — Κορινθίας), άπαντά: «Μπουκετάκι» μου, τόν ιδανικό σύζυγο έγώ τόν όνειρεύομαι ως έναν νέο που θά με αγαπά, που θά με λατρεύη και που θά μοιράζεται μαζί μου κάθε χαρά και λύπη του. Επίσης τόν θέλω να είναι τίμιος και ευπόληπτος στην κοινωνία. Ωραίος δέν θέλω να είναι, γιατί οί ώραίοι είναι οί περισσότεροι... κουτοί!»

Η δις «ΧΡΥΣΑΥΓΗ» (Πειραιεύς), μάς γράφει: «Για μένα ό ιδανικός άνδρας είναι εκείνος που προσπαθει να χαρίση στην σύντροφό του τήν μεγαλύτερη αγάπη που μπορεί να νοιώση μέσα του, εκείνος που καταλαβαίνει πολύ καλά ότι αυτό που κάνει μέσα στο σπίτι ή γυναίκα για τόν άνδρα της και για τήν οίκογένειά της, αξίζει άκριβώς όσο και ή εργασία εκείνου έξω στην κοινωνία».

Η δις «ΛΙΛΙΑΝ Π...» (Πάτρα), μάς γράφει: «Κατά την γνώμη μου, ιδανικός σύζυγος είναι πολύ δύσκολο να βρεθί στην εποχή μας. "Όλοι είναι ύλισται, ύποκριται και άστατοι. "Επί πλέον δέ δέν θέλουν τά παιδιά, πράγμα που με φοβίζει πολύ, γιατί ή αξία και ή ικανότης της Έλληνίδος μητρός θά φανή όταν έχη στην άγκαλιά της ένα νήπιον και τó άποδώση άνδρα χρήσιμον στην κοινωνία».

Η δις «ΕΛΛΗ Η ΣΠΑΡΤΙΑΤΟΠΟΥΛΑ» (Σπάρτη), άπαντά: «Μπουκέτο» μου αγαπημένο. Τόν ιδεώδη άνδρα τόν ποθώ να είναι κύριος ήλικίας 37 έτών, κομψός και μέτριος στο άνάστημα. Πλούσιος, δέν πειράζει, ως μην είναι. Φθάνει να έχη τόσα ώστε να περνούμε μιά ζωή άνετη κι' ευτυχισμένη, με τήν αγάπη μας».

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Συνέχεια.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΘΡΥΨΑΛΛΑ

Ο πρόσθετος λόγος που δέν θά χάση ποτέ τó καραβάκι τó ποιητικό του μυστήριο είναι γιατί τó βλέπεις να μπαίνει με γεμάτα τά πανιά, χωρίς να ξέρης ούτε από που έρχεται ούτε τί φέρνει μέσα.

* * *

Η σκληρότης για τά ζώα έχει κάποιαν άναλογία με τήν άνατροφή και τήν ψυχική κατάστασι του ανθρώπου. Για τά ζώα της θαλάσσης όμως δέν ύπάρχει ούτε έξαιρέσις, ούτε εύσπλαχνία. Και βλέπεις τήν καλή γρηούλα να τρώη μ' ευχαρίστησι, κρίτσι - κρίτσι, μιά γαριδούλα ή ένα καθουράκι ζωντανό.